

Előfizetési árak: Egy hónapra 4 pengő, negyedévenként 10 pengő 80 fillér. Egyes példányzám ára (pályaudvarokon is) 10 fillér, vasárnaponként 32 fillér, a Pesti Hírlap Vasárnapja nélkül 12 fillér.

PESTI HÍRLAP

Szerkesztőség: Vilmos császár-ut 78. Telefon: Aur 122-95. Főkiadók: Vilmos császár-ut 78. Tel. min: a szerkesztőségnél, Erzsébet-körút 1. Tel. J. 352-96. A főkötőjegyüket az apróhirdetéseik élen közölik.

Nemzeti ünnep.

Március tizenötödike eddig a nemzet ünnepe volt. Iratlan ünnep. Törvény nélkül, sőt hosszú évtizedeken keresztül a kormányzó hatalmasságok kívánságának ellenére minden magyar ember áhitattal áldozott ezen a napon a márciusi ifjak emlékének, akik egy vakmerő gesztussal megteremtették a magyar sajtószabadságot és megtették az első lépést a magyar alkotmányosság kivívása felé. Mostantól kezdve március tizenötödike már nemcsak a nemzet ünnepe, hanem hivatalos nemzeti ünnep. Egyenlő rangú a másik nemzeti ünnepel, Szent István napjával. A magyar országgyűlés a múlt esztendő folyamán törvényt hozott erről. És az új törvény alapján az idén üljük meg először március tizenötödikét, mint hivatalos állami ünnepet.

Nyolevanhét esztendő távlatából ilyen váráza van még mindig a márciusi ifjak emlékének. Mivel magyarazzuk meg ezt? Csak egy magyarázatot lehet itt elképzelni: azok az eszmék, amelyeket a márciusi ifjak képviseltek, nem fakulnak meg az idővel, hanem váltakozó századokban is tovább élnek a nemzet lelkében.

A márciusi ifjak egy időben hirdették a hagyományhoz, az ősi alkotmányhoz való ragaszkodást és a fejlődés szükségét. Reformokat követeltek. Ugyanakkor a szabadságjogokért lelkesedtek. Örök példáját adták annak, hogy a reformok eszméjét nem lehet elválasztani a szabadságtól.

Hogyan is lehetne elválasztani! Mit jelent a reform? Haladást. A nemzet egészének és a nemzet egyes tagjainak jobb helyzetét a réginél. A jobb helyzethez azonban hozzátartozik a több szabadság is. Ez a kétség minden felhője nélkül, tisztán és világosan állt a negyvennyolcas nemzedék előtt. Ez a nemzedék még a saját testén érezte az önkényuralom karmának a szorítását. Példákból, tapasztalatokból tudta, mit jelent az, ha egy szűkebb körű társaság bátelepszik a nemzet nyakára és a nemzet beleszólása nélkül, a maga izlése és a maga érdeke szerint intézi az ország ügyeit. Tudta, milyen megalázás, milyen kétségbeesztő szegény az, ha az erőszak félredobja az ország ősi alkotmányát. Tudta, milyen szorongó, az emberi méltóságot megsemmisítő érzés az, ha az egyén nem érzi magát biztonságban a saját otthonában, ha tartania kell attól, hogy fölötte álló felelőtlen hatalmak akaratából bármelyik pillanatban minden törvényes ok nélkül elvelezhető személyes szabadságát, vagy ha úgy fordul, az életét. Tudta, mit jelent a lelkiismereten elkövetett mindennapos erőszak, a kényszerű némaság, a felülről irányított sajtó, az alkotmányos képviselők hiánya, az önkormányzati szervek mesterséges eltorzítása.

A negyvennyolcas nemzedék mindezt tudta. Ezért lelkesedett olyan korlátlanul a márciusi ifjak programjába fölvetett szabadságjogokért. Fegyverrel a kezében ezért rohant a csatáért, meghalni a szabadságért.

A mai nemzedék messze esett már az önkényuralom korszakától. Emberek születtek, megöregedtek, meghaltak közben, a szabadság úgy vette körül őket, mint a levegő. Hogy a levegő mit jelent a számunkra, nem tartjuk az eszünkben addig, amíg a levegő tiszta és élvezhető. Akkor kezdünk megint ráeszmélni, amikor ezt az áldást elvesztettük, amikor a levegő már nem tiszta, nem élvezhető, hanem megtelek gyilkos gázok fojtó bűzével.

Európa számos országában saját kárukon tanulták meg az emberek, mit jelent az elvesztett alkotmányos rend, az elvesztett személyes szabadság.

A március tizenötödikén megújuló nemzeti ünnep nekünk magyaroknak alkalmat ad

arra, hogy ne a magunk kárán, hanem az ősök tanulságos példáján okuljunk. Március tizenötödikén azért szerte az országban gyűjtünk meg az emlékeztető gyertyáit. Egy szürkülő fakuló korszak nyomott hangulatában a lobogó lángocskák fénye sugározza felénk azoknak az igazságoknak a fényét, amelyekért nyolevanhét esztendővel ezelőtt özönével ömlött a magyar vér. Jegyezzük el a lelkünket, jegyezzük el az ország sorsát azokkal az eszmékkel, amelyeket a márciusi ifjak hirdettek. És ne higgyük el senkinek, hogy azok a divatos eszmék,

amelyeknek annyi részük van a háború utáni világ megrontásában, haladást, vagy reformot jelentenek csak azért, mert újak. Tanuljunk meg a történelemből, hogy ezek az eszmék nem is olyan újak, mint a követők hirdetik. Hanem olyan régiek, mint a szolgaság, a rabság, a tehetetlen tömegeket leigázó önkényuralom. Sok millió éves. A merész újítás, amiért a fiataloknak lelkesedni érdemes, most is csak a szabadság. Az igazi reformpolitika még mindig a szabadság útján vezet. Hiszen ezt az utat mindössze százötven éve ismeri az emberiség.

Erős harcokról számolnak be a választókerületekből érkezett újabb jelentések.

Gömbös miniszterelnök választási körútra készül.

Bethlen István debreceni hívei Petri Pált kérték fel a jelöltségi vállalására.

Az ország legtöbb választókerületében, ahol március 31-én ejtik meg a képviselőválasztásokat, a jövő hét szombatjáig kell benyújtani az ajánlási íveket. Addig megfeszített erővel tart a pártok és jelöltek küzdelme az ajánlások összegyűjtéséért.

A választás színtereiről érkezett újabb jelentések is arról számolnak be, hogy sok kerületben kemény harcot kell folytatniuk a nemzeti egység pártja hivatalos jelöltjeinek. Számos kerületben egységespárti jelöltek mérköznek egymással, a legtöbb helyen pedig egységespárti és független kisközpárti jelöltek

küzdenek a mandátumért. Az egységespárt vezetőségéhez ugyyszólván óráról-órára futnak be a jelentések, amelyeket esztendőnkön Gömbös Gyula miniszterelnök elé terjesztettek.

A vasárnapi szegedi programbeszéd után a miniszterelnök választási körútra indul az országba. Utjára elkísérik a pártvezetőség tagjai. Először — a jövő hét elején — kerületébe, Abádszalókra utazik, ahol tudvalevően nincs ellenjelöltje Gömbösnek. De élénken résztvesznek a jövő héten a választási agitációban a miniszterek is, akik azokat a választókerületeket látogatják meg, amelyeknek kormánypárti jelöltjei erősebb támogatásra szorulnak.

Bethlen debreceni híveinek mozgalma.

Debrecen, márc. 14. (A Pesti Hírlap tudósítójának telefonjelentése.) Gróf Bethlen István debreceni hívei nem tudnak belenyugodni abba, hogy a város régi képviselőjére nem szavazhatnak a mostani választásokon. Napok óta tanácskozást folytattak egymás között, míg végül pénteken érdekes elhatározásra jutottak. Fölkérték Petri Pál nyugalmazott államtitkár, hogy gróf Bethlen István helyett, de az ő programjával vállalja el a jelöltséget. Petri Pál a debreceni fölkérésre közölte, hogy érintkezést keres gróf Bethlen Istvánnal és további magatartását is Bethlen elhatározásától teszi függővé. Bethlen hívei közül különben száztáru küldöttség utazik mintegy tizentezredes Debrecenből Nagykanizsára gróf Bethlen István programbeszédének meghallgatására.

Az aláírások gyűjtése serényen folyik a városban. Az egységespárt, a kisközpárt és a szocialisták listái megszerezték a szükséges aláírásokat és — hír szerint — gróf Festetics Sándor nyilaskeresztes pártja is rendelkezik már a megfelelő számú aláírásokkal. Eckhardt Tibor pénteken délből érkezik és az Aranybikában tartandó szabadságlakomán fog beszélni.

Erős választási küzdelem Vas megyében.

Szombathely, márc. 14. (A Pesti Hírlap tudósítójának távirata.) Vas megyében, Kőszegen, Óriszentpéteren és Szentgotthárdon lesz a legélesebb választási küzdelem. A kőszegi kerületben annyira megoszlanak az ajánlások a jelöltek között, hogy minden jelölt rendkívül nehéz feladatok előtt áll. A nemzeti egység hivatalos jelöltjének, Németh Imre szerkesztőnek támogatására Kőszegre várják Kozma Miklós belügyminisztert és Bornemisza Géza kereskedelmi minisztert is. A kereskedelmi miniszter vasárnap Szombathelyen tart programbeszédet, ezután autót átmegy Kőszegre, hogy a kerület közséjét a hivatalos jelölt támogatása érdekében bejárja.

Vas megyében egyébként három nyilaskeresztes-jelölt is felveszi a harcot a mandátumokért. Sárvárott Eöry Vilmos hivatalos jelölt és a keresztyén gazdasági párt programjával fellépő Huszár Mihály apátplebános mellett résztvesz a választáson Matray

István, szombathelyi szellemi szükségmunkás is nyilaskeresztes programmal.

Vasváron újabb jelölt akadt. Fellép Nyékhegyi Zoltán a nemzeti radikális párt programjával.

A szombathelyi szociáldemokraták jelöltet akartak állítani Hammerschmidt János szíjgyártó személyében, be is jelentették az országos központnak, azonban ott a szombathelyi jelölést lefújták, azzal az indoklással, hogy a szociáldemokrata párt csak a lajstromos kerületekben indul. Utasították a szociáldemokraták szombathelyi csoportját, hogy semmiféle választási agitációban ne vegyen részt.

A vas megyei agitáció vasárnap éri el csúcspontját, amikor Szombathelyen Bornemisza kereskedelmi miniszter a város hivatalos jelöltje és a támogatására Szombathelyre érkező Kozma Miklós belügyminiszter fog beszélni.

A nyilaskeresztesek próbálkozásait hűvösen fogadják a Bácskában.

Baja, márc. 14. (A Pesti Hírlap tudósítójának távirata.) Baján ma tanácskozás volt Baranyi Tibor főispán elnöklésével a kerület volt képviselője, Walkó Lajos híveinek részvételével. Úgy döntöttek a megbeszélésen, hogy a hivatalos egységespárti Reményi-Schneller Lajos jelöltségét támogatják.

A vármegye egyéb kerületeiben két nap óta éredekiesen alakult a helyzet. Néhány jelölt visszalépett, egyes helyeken viszont újabb jelöltek jelentkeztek. Feltűnést kelt, hogy a nyilaskeresztesek nagy erővel próbálják rávenni magukat a Bácska nemetajku közséjeire. Így Bácsalmáson kísérletezik Stréhn Károly ny. százados, aki átvette ajánlási íveit és a Bácsalmás körüli községekben kétszáz aláírást tudott összegyűjteni. A bácskai községek általában igen hűvösen fogadják a nyilaskeresztesek kísérletezését. Komoly küzdelem két jelölt között lesz: a kerület volt képviselője, a független kisközpárti Sauerborn Károly és a hivatalos egységespárti dr. Alföldy Béla között. Sauerborn ajánlási íveit a 4000 választó közül eddig 2500-an írták alá.

A regőcei kerületben a kisközpárti Mojts János nyomul előtérbe. A 8600 választó közül körül-

belül 5000 ajánlást szerezte meg. Gróf Teleki János hivatalos egységespárti jelölt 2500 ajánlást kapott.

Baranyi Tibor főispán kijelentette: a legnagyobb szigorúsággal fog örökölni azon, hogy a választások nyugodt lefolyását és tisztaságát semmi meg ne zavarja.

Három kormánypárti harcol a legkisebb kerületért.

Bajai tudósítónk jelenti: Nagyon érdekes harc folyik a *tompai* kerület mandátumáért. Ez a kerület, amelynek alig másfélszer választója van és mindössze három községből áll, az ország második legkisebb választó kerülete. A hivatalos jelölt báró Vojnics Miklós, akivel szemben ugyancsak egységespárti programmal a volt képviselő, Kórodi-Katona János és a kiszegapárti Parcsitics József ügyvéd léptek fel. A kiszegapárti jelölt már visszalépett, mert nem tudta az ajánlásokat megszerezni, viszont új jelölt indul harcra, báró Podmaniczky Attila keletiből nagybirtokos, néhai báró Podmaniczky Endre fia. Az egyik legkisebb kerület mandátumáért tehát három kormánypárti harcol egymással.

Andaházi-Kasnya Szolnokon visszalépett.

Szolnokról jelenti tudósítónk: Szolnok vármegye legtöbb kerületében — ezeket a kerületeket a *Pesti Hírlap* legutóbbi számában felsorolta — egyhangú választás lesz.

Abádszalókon minden választópolgár aláírta Gömbös Gyula miniszterének ajánlást íveit. Előkelő születek folynak a miniszterelnök fogadására. Előreláthatóan kedden látogatja meg kerületét Gömbös.

Szolnokon Kenéz Béla ajánlást íveit ötvenen írták eddig alá. Andaházi-Kasnya Béla ma visszalépett. Ujabbán Pataki Joachim kubikos, nyilaskereszt, próbálkozik, de minden kilátás nélkül.

A pestkörnyéki szabadelvű ellenzék szervezkedése

A pestkörnyéki szabadelvű ellenzék csütörtökön este is több gyűlést tartott. Fábrián Béla, a szabadelvű és demokrata polgárság pestkörnyéki listájának listavezetője, első beszédét a pestújhegyi ipartestület színházának zsufolásig megtelt színháztermében mondotta. Dr. Bartha Miklós ügyvéd, Negyedi Szabó Béla szerkesztő és Báder Dező, a demokrata párt helyi szervezetének elnöke, üdvözlötték Fábrián Bélát, aki felszólalásában kifejtette, hogy kevesen vannak, akik ő szeáltak megvédeni a szabadságot, mert sajnos, a legtöbbben jobban szeretnek meghuzódni a hatalom árnyékában, mint a szabadságot védekezni. Landstöff Nándor községi bíró zárószavaival ért véget a lelkes hangulatu nagygyűlés. Ezután Fábrián Béla átment Mátyásföldre, ahol a gyűlésen elnöklő Földes Géza nyug. iskolaigazgató üdvözlötte. Fábrián a jelenlévők nagy tetszése közepette tett ígéretet arra, hogy továbbra is a kisembereket fogja védeni.

Fábrián Béla vasárnap délelőtti Újpesten, vasárnap délután pedig Rákospalotán tart programbeszédet. A színhelyen saját szemével-fülével látni-hallani és résztvevő és felszólaló Gratz Gusztáv ny. külügyminiszter is.

Repülőgép.

Írta: Tamás Ernő.

1

Az ifjú újságíró pályakezdése idején lázas tettvágyban álmódzótt a munkáról, mely a közélet nagy hullámveréseinek sodrába lendíti. A riport lebegett a szeme előtt. Tudósítást írni a mindig változó, színes, mozgalmas élet eseményeiről, jelenségeiről, a színhelyen saját szemével-fülével látni-hallani és úgy írni meg, ahogyan ő látta. Már ekkor érezte, hogy a riport az újság lelke és az újságíró számára az egyéni, nagy tudósítás az a munka, amelyben magát igazán kifejezheti. Nemcsak az esemény puszta közlése, író tolla kell hozzá, az újságíró színes képet festhet a színhelyről, hangulatot idézhet fel és világszemléletet hintheti szét benne. Az igazi riport mindig egy kicsit költemény, novella, vezércikk is, kulturális hatása, mert ismeretet terjeszt, és még a legkisebb esemény vetületében is az élet, a világ nagy dolgai villannak meg. Még nem tudta érzését így megfogalmazni, de a gondolatok benne motoszkáltak, amíg a villamos kivitte a rákosi hangártelepre.

1912 januárt írták, a mozi és a repülőgép világhódítása ekkor kezdett diadalmasodni Budapesten és a fiatal lelkek mámorosan érezték bennük a velük rokon korszerűséget. Ösztönösen ment ki a repülőterre, hogy a repülés magyar uttörőiről írjon. Miért ne ez legyen az első riportja!

Téli csönd ült meg a rákosi hangártelepet. A repülőter fekete földjén havas foltok fehélettek, a hangárok, e szokatlan alakú, nagy deszkaépületek ajtai zárva, mintha lélek sem volna idekűnn. Am sejtette, hogy belül lázasan dolgoznak, készülnek a tavaszi szárnybontásra. Bekopogott a hangárakba és valóban, a sötétben épülő repülőgépek körvonalai sejtelmésedtek és a sarokban a munkaasztal előtt sustorgott a forrasztóláng, a karbid-lámpa fénye mellett csattogtak, kopogtak, furtak-faragtak szennyes, olajos zubbonyokban a repülők meg a szerelők... És egyik este megjelent a lapban a kis tudósítás nevének kezdőbetűivel a rákosi repülőgépekről.

Hirek a többi választókerületből.

Abauj-Torna vármegye.

Szükszó: A közel 12.000 szavazóval bíró kerületben az egységespárt hivatalos jelöltje, Kresz Károly, a TEBE igazgatója, eddig 3000 ajánlást kapott. Igen erős ellenfele a pártönkivüli Farkasfalvi Farkas Géza, aki már két cikluson keresztül a kerület képviselője volt.

Baranya vármegye.

Dárda: A kerület mandátumáért három jelölt küzd. Az egységespárt hivatalos jelöltjével, Schmidt Miklóssal, régi ellenfele, Mándy Sándor áll szemben. Kivülök fellépett Teppert József a kiszegapárt programjával.

Békés vármegye.

Békéscsaba: A város 21.000 választója közül eddig több mint 7000-en írták alá Bud János ajánlást ívét, akinek ellenjelöltje dr. Gyöngyösi János, a Kereskedelmi Csarnok titkára, független kiszegapárti programmal lép fel.

Csanád vármegye.

Makó: Görgey István, a hivatalos egységespárti jelölt, igen erős harcot vív Könyves-Kolonics József Kossuth-párti jelölttel. A harmadik jelölt a független kiszegapárti Szentpály Sándor.

Észtergom-Komárom vármegye.

Tatabánya: Erős harc indult meg Surgoth Gyula, az egységespárt hivatalos jelöltje és Kocsán Károly, a kerület volt keresztény párti képviselője közt.

Fejér vármegye.

Vál: Gróf Pálffy-Daun József hivatalos egységespárti jelölt eddig 7000 ajánlást gyűjtött.

Lovásberény: A hivatalos jelölttel, Hadnagy Domonkossal szemben három jelölt vette fel a küzdelmet.

Jász-Nagykun-Szolnok vármegye.

Jászládány: A hivatalos egységespárti Seftschik György 6000 ajánlást kapott. Ellenfele Lázár kiszegapárti.

Karcag: Az egységespárt jelöltje, Kenyeres János, ellenjelöltet kapott dr. Joó Sándor kisújszállási ügyvéd személyében, aki kiszegapárti programmal lépett fel.

Jásznapáti: A hivatalos jelölt, Hegedűs Kálmán, két nap alatt 3950 aláírást kapott. Ellenjelöltjei: Baráth Endre független kiszegapárti és dr. Somogyi István, aki keresztény kiszegapárti ellenzéki programmal lépett fel.

Vas vármegye.

Vasvár: Nagy harcra van kilátás, öt jelölt indul a választási küzdelembe. Hivatalos jelölt báró Roszner István, aki eddig már több ezer ajánlást kapott. A keresztény párt jelöltje Vargha Gábor, a nyilaskeresztessék Meskó Zoltán, a nemzeti szocialistáké Urbanovits Ottó és a nemzeti radikális párté Nyékhegyi Géza.

Pest vármegye.

Nagykovács: A pártok által közreadott ajánlási eredmény szerint Gesztelyi Nagy László 2500, Milotay István 3600 ajánlást kapott; összesen 9737 választás van. Ujabb jelölt is jelentkezett: Jalsoviczky Sándor birtokos, aki pártönkivüli programmal lép fel.

Tolna vármegye.

Gyöngy: Az egységespárt hivatalos jelöltjének, Pesthy Pálnak, Ritter Péter gazda az ellenjelöltje független kiszegapárti programmal.

Paks: Az egységespárti hivatalos jelölt, Petoinek József műszaki tanácsos támogatására Bornemisza Géza kereskedelmi miniszter Paksra és Dunaföldvára szándékozik utazni.

Bonyhád: A választókerületben három jelölt küzd a mandátumért: Pekár Gyula egységespárti, dr. Schwetz Elemér német kisebbségi és Basch József pártönkivüli. Erős küzdelem folyik. Pekárt, aki már nagyon sok ajánlást szerzett, mindenütt szeretettel fogadják.

Tamási: Ebben a kerületben nincs független kiszegapárti jelölt, Szekszárdon viszont a legitimista néppárt nem állított jelöltet. A Tamásiban legitimista programmal fellépő Makray Lajos pápai kamarás most levelet intézett a szekszárdi legitimistákhoz, hogy Szekszárd független kiszegapárti jelöltjét, Dulin Jenőt támogassák. A szekszárdi kiszegapárti jelölt viszont a tamási kiszegapárti a szekszárdi legitimista jelölt támogatására szólította fel.

Tolna: A független kiszegapárt jelöltjével, Klein Antallal szemben Lendvay Béla az egységespárti jelöltje. Érdekes, hogy az egységespárti jelölt az egyik községben, Kakasdon, mindössze egy ajánlást kapott.

Somogy vármegye.

Bárcs: A hivatalos egységespárti Faragó Endrével és a kerület volt képviselőjével, Ulain Ferenccel szemben ugyancsak egységespárti programmal fellépett gróf Széchenyi Lajos.

Szabolcs, Ung vármegye.

Kisvárd: Szentpály László egységespárti 3463, Liptay László egységespárti 2000, Osváth Pál független kiszegapárti 1064 ajánlást kapott.

Gyula: Illés József hivatalos egységespárti jelölt ajánlásainak száma 4200, Tahy Endre független kiszegapárti 250.

Záhony: Makkai János, az egységespárt hivatalos jelöltje, 900, Fenyő Miksa pártönkivüli 1200 ajánlást kapott.

Veszprém város.

Griger Miklós ajánlóíveit három nap alatt öt-ezer választó írta alá. Csütörtökön Füzfőn, Balatonalmádban, Vörösbényben és Kádártán beszélt, hivatkozva mindenütt lelkesedéssel fogadták. Veszprémben vasárnap délután tartja programbeszédét.

Zala vármegye.

Zalaszentgrót: A keresztény párt jelöltje, Gyömörey Sándor mellett dr. Árvai László ügyvéd nyilaskeresztessék, Szell József kiszegapárti programmal vesz részt a választási küzdelemben.

Kiskomárom: Dr. Petres József főorvos, az egységespárt hivatalos jelöltje, tíz községben megtartotta programbeszédét. Mindenütt szeretettel fogadták. Ellenjelöltje Drodzay Győző egységespárti programmal.

Zemplén vármegye.

Kirdyhelme: Az egységespárti báró Láng Boldizsárral szemben Wagner Károly lépett fel pártönkivüli programmal.

Ezután meglátogatta az akkor ismert nevű légiarókat, gépszerkesztőket és megkérdezte tőlük, mit dolgoznak, mit terveznek. Ez a riport már egész nevével „látott napvilágot”, mint ahogy abban az időben még mondtani szokták. Nagy Gábor szerkesztette a legeredetibb szerkesztett repülőgépet a hangártelepen és ennek a repülőnek az egyénisége hatott rá leginkább. Ajánk szárnya kaptak az egyszerű, őszinte szavak, amint csendesen izzó lelkesedésével terveiről és küzdelmeiről beszélt. Elmondta, miként áldozza szűkös fizetéséből megtakarított pénzét álmai megvalósítására.

A légiarók, a szárnyas emberek rajongása magával ragadta a fiatal újságíró, tavasztól nap-nap után kijárt a hangártelepre és szabad idejét a repülőterén töltötte. Észre sem vette, már megtalálta áhított munkaterét, a repülés eseményeit, amivel akkor nem foglalkozott így a sajtóban senki. Egymást követték a színes és mozgalmas tudósítások, amelyekben küzdött a repülés jövőjéért, népszerűsítette a légiarás gondolatát és költői álmódzósaiban a határokon átszárnyaló repülőgépben látta az emberi művelődés terjedésének előrehaladását az örök béke megértéséig.

2.

Amikor kizöldült a repülőter mezője, motorbúgás zenéje zendült naphosszat odakűnn és ideges bordázatu. kényes szerkezetű, karcsu meg egyetlen repülőgépek libbentek a légtengerbe. Még harmat csillogott a fűvön és tejszínű köd párázott a Rákosmező fölött, amikor kitölték a hangárokból a repülőgépeket és még a leáldozó nap is furesa öltözött légiarókra vetette piros fényét.

Az ifjú újságíró pályája együtt fejlődött a rákosi repülőter hőskorának uttörő, alkotó munkájával. Olyan élénk hírszolgálatot teremtett, hogy a többi újságok is ráfigyeltek, észre sem vette. máris állandó versenytársai akadtak az új tárgyú riport terén. A sajtó fölkelte az érdeklődést és egyre több nézőt csábított ki a repülőterre. Már jól öltözött férfiak, sőt elegáns hölgyek sem sajnálták a fáradságot és néha gépkocsik is megálltak az Aero Club fehérüti igazgatósági épülete előtt.

Nagy Gábor felelőse is kijött egyszer a repülőterre. Az újságírónak előlalt a lélegzete, amikor

meglátta és megismerte. Szeme káprázott és versek zendültek szívében. A karcsu, hófehér bőrtű asszony, magas, finomvonalu alakjával, elegáns ruhájában, szőke hajának aranyló selyem-zuhatagával ott állt a repülőter porában, könnyű lábán keskeny sárga cipő. Az egész asszony olyan, mint a lehellet. Báj, finomság, lunge tünemény! Mellette szurtos, olajos zubbonyában a férje, a repülő ember. Ifjú tapasztalatlanságával és rajongásával, a külső szépséggel együtt hitte a meleg szívet, gazdag lelket. Elképzelte, hogy mint ösztönzi teremtő munkára ez a lehelleteszerű szépség, a megértő nő sugallatával uttörő férjét és gondolatai körülglóriázták a légiaró asszonyának szépséges alakját.

3.

Telt-múlt az idő, a nyári hőség perzselte a faleveleket és alkonytájt mindig rengeteg ember se-reglett a hangártelepre. A repülőkhöz tartozói, barátai, ismerősei is mind ott voltak, csak a repülő felesége nem jött ki többé. Egyszer megkérdezte tőle, hogy miért?

— Elváltunk, — mondta egyszerűen a repülő.

Kevés szót ismer a Nagy Magyar Szótár, mely ennél szomorubb. hiszen a halál se más, mint elválás. A fiatal ember elképedt a meglepetéstől. Ezt a választ igazán nem várta. Már szoros barátság fűzte őket össze, tehát álmulva és elkomorodva, hal-kan hulló szavakkal megkérdezhetette:

— El tudtál válni tőle? Olyan gyönyörű, tüneményes. Nincs több ilyen asszony!

A repülő elmosolyodott. Nem volt vidám a mosolya, de keserű sem. Bölcsék fanyar humora, bohócok ironikus bölcsessége remegett a mosolyában.

— Tudod, — magyarázta fiatal barátjának — szépek szép, de nem lehetett vele élni. Nem tudta megérteni lelkesedésemet, áldozataimat a repülésért. Minden fillérért pörölt, amit a repülőgépemre költöttem. veszekedett, hogy nem ruhát kap-lapot, cipőt veszek rajta neki.

— De hiszen olyan elegáns volt...

— Nem érdekelt a repülés semmihe sem vette a gépet, folyton azt vágta a fejéhez, hogy